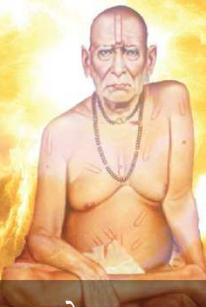

REIKI VIDYA NIKETAN

વોલ્યુમ ૫ અંક ૧૧

નવેમ્બર ૧૩

વાણીઓનાં
અંકાશનાં
અંકાશનાં

પરોઠનો પ્રકાશ.....	૧
પતંજલિ યોગસુત્ર.....	૨
મારી ચિકિત્સા-યાત્રા.....	૩

કલિયુગમાં ગુરુ !.....	૪
વેબસાઈટનું સર્જન	૫
તે આપણા હાથમાં છે	૬

જીવન સ્વર્ગ છે !.....	૭
અનિહોત્રનું સંદન	૮
આશ્રમ શાન	૯

પરોઠનો પ્રકાશ

તંત્રી સ્થાનેથી

શિકાગોમાં જનાર્દનભાઈ અમારા યજમાન છે. તેઓ ભગવાન દત્તાત્રેયના ભક્ત હોવા ઉપરાંત એક બાગકામ નિષ્ઠાંત તેમજ એક સારા લેન્ડસ્કેપર છે જેમની અમેરિકામાં છેલ્લા ૪૦ વર્ષથી એક સારા લેન્ડસ્કેપર તરીકેની નામના છે. એક સવારે જ્યારે છોડની સંભાળ વિશેની ચર્ચા દરમ્યાન તેમણે કટ્યું કે ફૂલોના છોડની સંભાળ કેવી રીતે લેવી. તેમણે ઉમેર્યું કે સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્તના થોડા સમય પહેલાં ફૂલછોડ વાતાવરણની સ્થિતિ અનુસાર નિર્ભળ બને છે. તેમણે કટ્યું કે આવે વખતે નિષ્ઠાત માળી આવા ફૂલછોડને પ્લાસ્ટીક કે પેપરથી કવર કરે છે. આને લીધે છોડવાઓને વાતાવરણના આક્રિસ્પિક પરિવર્તનથી રક્ષણ મળે છે. તેમણે એમ પણ દર્શાવ્યું રાત્રિના સમય દરમ્યાન નીચું તાપમાન અને બેજ હોવા છતાં ફૂલછોડ એકદમ સુરક્ષિત હોય છે. પરન્તુ જ્યારે સૂર્ય ગતિમાન બને છે ત્યારે તેનું રક્ષણ કરવાની જરૂરત હોય છે.

જનાર્દનભાઈએ યોગ્ય સમયે આવું કટ્યું જ્યારે ફૂલો તેમજ છોડ સૂર્યોદય તેમજ સૂર્યાસ્તના દરમ્યાન કુદરતના મિજાજને આધીન છોડી દેવાતા હોય છે. વેદોમાં આ સમયને સંધ્યા સમય કહેવામાં આવે છે કે જેને અત્યારે આપણો ટવાઈ લાઈટ ઓન તરીકે ઓળખીએ છીએ. વેદોનું વિજ્ઞાન કુદરતની ઘટનાઓ બાબત ખૂબ જ ચોક્કસ છે. આ ગ્રહ પર આ સમય જીવનમાં ખૂબ જ અગત્યનો છે. ફૂલો કે જેને સંસ્કૃતમાં “સુમન” કહે છે અને માનવીના મનને “મન” કહે છે. આ મન આ સમય દરમ્યાન આવતી નકારાત્મકાથી ખૂબ પ્રભાવિત થતું હોય છે. જ્યારે આવું થાય ત્યારે મન ખૂબ સૂક્ષ્મ છિદ્રોવાળું અને બટકણું બની જાય છે. આવે સમયે મનને વિચલિત થવાની શક્યતાઓ વધી જાય છે. અને માનવ જીવન એ મનની જ અભિવ્યક્તિ છે. આમ બ્રહ્મ મન બ્રહ્મ વર્તન કરવા પ્રેરે અને આવા વિચલિત કે વિકૃત કાર્યો જીવનમાં દુઃખ અને પીડા લાવે છે.

તેથી વેદિક વિજ્ઞાને મનને આવી નકારાત્મક અસરોથી બચાવવા માટે નામજ્ય, અનિહોત્ર, પ્રાર્થના વિગેરે પ્રવૃત્તિઓ સૂચવી જેથી મન પર નકારાત્મક અસર ન પડે અને મન આવી સકારાત્મક પ્રવૃત્તિમાં પ્રવૃત્ત રહે. આ બધી વિધિઓને “સંધ્યા” તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. જે સમય આધારીત છે જેથી તેને સંધ્યા સમય પણ કહેવામાં આવે છે.

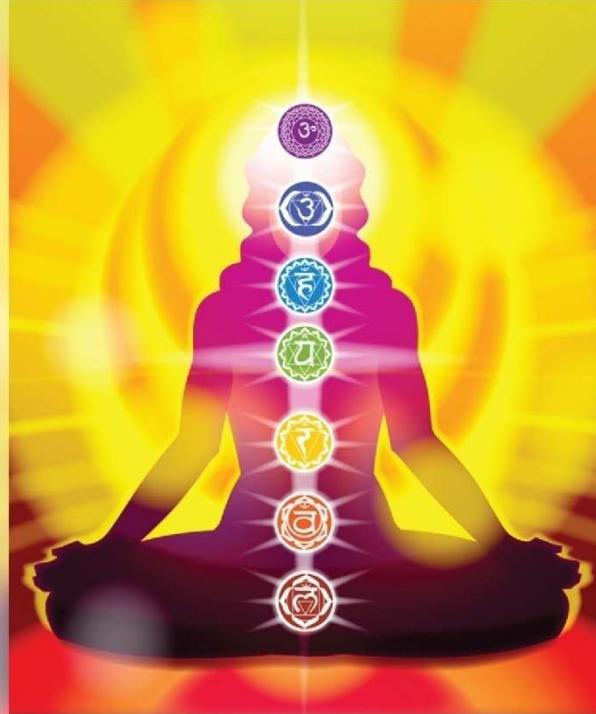
આધ્યાત્મિક પથ પર ચાલનારા સાધકોએ ગમે તે રીતે પોતાના મનની શુદ્ધતા જાળવી રાખવી ખૂબ આવશ્યક છે. તેઓએ તેમના મનને આવા નકારાત્મક સ્થાનો અને તેની અનિષ્ટ અસરોથી બચાવવું જોઈએ જેથી તેઓ અધ્યાત્મના અંતિમ લક્ષ્યને પામવાના માર્ગમાંથી ચલિત ન થાય. આના પરથી સમજાય છે કે આપણા પૂર્વજોને કુદરત માનવ અસ્તિત્વ અને જીવનની ઊર્જા બાબત કેટલું ઊંઝાન હતું. કેવો જ્ઞાનનો મજબૂત પાયો? કેવી સંપૂર્ણ સમજણ હવે આ જ્ઞાનને પ્રાચીન છે એટલે અંધશ્રદ્ધા કહીને વખોડી કાઢવાને બદલે એમાં છુપાયેલા મર્મને પામવાનો સમય આવી ગયો છે!

પતંજલિ યોગસૂત્ર, પ્રાણનું રહસ્ય

છેલ્લા ૧૭ વર્ષથી રેકિ શીખવતી વખતે એક પ્રશ્ન મને વારંવાર પૂછવામાં આવે છે. મને ખાત્રી છે કે અન્ય રેકિ ટીચર્સ પાસે પણ આ પ્રશ્ન આવતો હશે. રેકિ ઉસુઈ સીરિસમાં રેકિની પહેલી શીશ્રીની દીક્ષામાં સાત ચક્રોમાંથી પહેલાં ચાર ચક્રોને દીક્ષા દ્વારા શુદ્ધ કરવામાં આવે છે અને તે ચક્રો સહસ્રાર ચક્ર, આજ્ઞા ચક્ર, વિશુદ્ધિ ચક્ર અને અનાહત ચક્ર કે હૃદય ચક્ર છે. ઘણા વિદ્યાર્થીઓને નવાઈ લાગે છે કે છેલ્લા ત્રણ ચક્રોનું શું થાય છે. તેને દીક્ષામાં શુદ્ધ કેમ કરતા નથી!

આ બાબતના બે જવાબ હોઈ શકે, એક કે ચક્રોની સીરિસમ તે બરોબર સૂર્ય મંડળ કે સોલાર સીરિસમ જેવી છે અથવા તો તેમ માનવામાં આવે છે. હૃદયચક્ર સૂર્યની જેમ વચ્ચો-વચ્ચો આવેલું છે જેની આસપાસ ત્રણ ગોળાકાર ભ્રમણક્ષા છે અને તે દરેક ભ્રમણ કક્ષામાં બે ચક્રો આવેલા છે. દા.ત. સહસ્રાર ચક્ર અને મૂલાધાર ચક્ર, આજ્ઞા-ચક્ર અને સ્વાધિષ્ઠાન ચક્ર અને વિશુદ્ધિ ચક્ર અને મણીપુરા ચક્ર. ચક્રોની આ ડીજાઈને ધ્યાનમાં લેતા તર્ક સંગત બાબત એ બને છે કે એક ચક્રોને શુદ્ધ કરવાથી બીજું આપ મેળે શુદ્ધ થાય છે. તેથી ઉપરના ચક્રોને શુદ્ધ કરવાથી નીચેના ચક્રો આપોઆપ શુદ્ધ થઈ જાય છે. આ સવાલનો જવાબ આપતો બીજો તર્ક એ છે કે ઉપરના ચાર ચક્રોમાંથી સહસ્રારને બાદ કરતાં બાકીના ત્રણ ચક્રો બુદ્ધિ, મન અને ભાવનાનું સ્થાન છે. આ ત્રણ ચક્રોને એક સાથે “ચિત્ત” તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. બુદ્ધિમાંથી કલ્પના ઉત્પન્ન થાય છે તે મનમાં જતાં વિચાર બને છે અને તે હૃદયચક્રમાં જતાં ભાવમાં પરિણમે છે કે જે માનવ કર્મના મુખ્ય તત્ત્વો છે. આ માટે જે ઉર્જાની જરૂરત છે તે મણીપુરા ચક્ર પૂરી પાડે છે જ્યારે જ્ઞાન કે સંદર્ભને સ્વાધિષ્ઠાન પૂરા પાડે છે અને આ કર્મને વ્યક્ત સ્વરૂપ મૂલાધાર ચક્ર આપે છે. આમ સ્પષ્ટ રીતે સમજાય છે કે ચિત્તનું શુદ્ધિકરણ થાવાથી કર્મ શુદ્ધ બને છે અને તેથી જ ચિત્ત સાથે જોડાયેલા ચક્રોનું શુદ્ધિકરણ પહેલાં કરવામાં આવે છે. જેથી એકવાર જ્યારે આ ચક્રો શુદ્ધ થાય છે ત્યારે પાછળના કર્મો સાથે જોડાયેલા ચક્રોને શુદ્ધ કરવાની જરૂરત રહેતી નથી. આ જવાબથી વિદ્યાર્થીઓને સંતોષ થઈ જાય છે તેમજ તેમને આ જવાબ સચોટ લાગે છે. પરંતુ એક ચા બીજી રીતે આપણી અંદર રહેલો શિક્ષક સંતુષ્ટ થતો નથી. ઉસુઈ પરંપરામાં આ મુદ્રા બિલકુલ ચર્ચવામાં આવ્યો નથી. ઉપરના બન્ને જવાબોના તર્ક ઊંડાણથી પૃથ્વેકરણ કરતાં મને સુઝ્યા છે. ઉસુઈ પરંપરા ચિત્તના અસ્તિત્વને સ્વીકારે છે જેને જ્ઞાનીજ ભાષામાં “કોકુરો” કહેવામાં આવે છે.

પતંજલિ યોગ સુત્રના દર્શનનો અભ્યાસ કરતી વખતે મને એક બીજો જવાબ મળ્યો અને તે પહેલાંના જવાબો કરતાં વધુ તર્ક સંગત લાગ્યો. “ભારતીય માનસશાસ્ત્ર એવં સાર્થ સવિવરણ પતંજલિ યોગ દર્શન” પુસ્તકના લેખક યોગાચાર્ય સ્વ. કૃષ્ણજી કેશવ કોહલાટકેર પૃથ્વેકરણ કર્યું છે અને આ મુદ્રા અન્ય દિશાનું એટલું સુંદર નિરૂપણ કર્યું છે કે મને લાગ્યું કે રેકિ સાધકોને આ વાંચવું ગમશે.

યોગશાસ્ત્રના અભ્યાસીઓને એક પ્રશ્ન હંમેશા સત્તાવે છે કે જ્યારે પ્રાણ પાંચ પ્રકારના છે જેવા કે પ્રાણ, અપાન, વ્યાન, ઉદાન, સમાન, પતંજલિ કેમ માત્ર બે પ્રકારના પ્રાણ ઉદાન અને સમાનનાં જ નિયંત્રણ પર ભાર મુકે છે? બીજા ત્રણ મહત્વના પ્રાણનું શું? આ શંકા તર્ક સંગત છે પરંતુ જો કોઈ આ વિષયનો ઊંડાણથી અભ્યાસ કરે તો શક્ય છે કે તેને જવાબ મળે.

વિભૂતિપાદ સુત્ર ઉદ્દે માં આ પ્રાણના કાર્યાનું વર્ણન છે. ત્રણ મહત્વના જીવન ચાલક બળ જેવા કે પ્રાણ, અપાન અને વ્યાન તે મનુષ્યના નિયંત્રણમાં નથી તેમને ઈશ્વરે તેના નિયંત્રણમાં રાખ્યા છે. જો કોઈ માનવ શરીરના કાર્યનો

અભ્યાસ કરે, અને આ પ્રાણના કાર્યનો પણ અભ્યાસ કરે છે તો તેમને જ્ઞાનવા મળશે કે માત્ર બે પ્રકારના પ્રાણ “ઉદાન” અને અમુક અંશે “સમાન” મનુષ્યના કાર્યથી નિયંત્રણમાં છે એવું શ્રીમદ્ શંકરાચાર્ય પ્રાણ તેમના ગ્રથોમાં જગ્ઞાવ્યું છે. પ્રાણાયુ મનુષ્યને ખોરાક લેવામાં તેમજ પાણીને મોટામાંથી ગ્રહણ કરીને પેટ(જદર) સુધી પહોંચાડવામાં મદદરૂપ થાય છે. “સમાન” બળ તે જઈચાનિ છે જે ખોરાકના પાચનમાં મદદ કરે છે અને ખોરાકનું પોષણયુક્ત રસોમાં રૂપાંતર કરે છે. આ પોષણયુક્ત રસોને શરીરમાં રહેલી લોહીની નળીઓમાં “વાન વાયુ” પહોંચાડે છે. અને આ રસોનું શરીરમાં શોષણ થઈ બાકી વધેલો નકામો ખોરાક શરીરમાંથી અપાન વાયુ દ્વારા બહાર ફેંકવામાં આવે છે.

ઉપરની ચર્ચા પરથી જગ્ઞાશે કે ત્રણ જીવન ચાલક બળ જેવા કે પ્રાણ, અપાન અને વ્યાન નું નિયંત્રણ મનુષ્યના હાથમાં નથી. આ દિવ્ય શક્તિથી નિયંત્રીત છે. આ તેથી જ રૂદ્ર, ઉપનિષદ ના ચ્યામક વિભાગમાં “પ્રાણશ્ચ મે”, “અપાનશ્ચ મે” “વ્યાનશ્ચ મે” એવું આપવામાં આવ્યું છે. માટે સ્પષ્ટ જ છે કે ઉદાન અને સમાન મનુષ્યના નિયંત્રણમાં હોવાથી તેને ઈશ્વર પાસે માંગવાની જરૂરત રહેતી નથી. આવી રીતે ચ્યામકના ૧૦માં આ જીવન ચાલક બળની યજના સ્વરૂપ સાથે જોડો પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે. જ્યારે માનવીની મર્યાદા શરૂ થાય છે ત્યારે ઈશ્વર હસ્તક્ષેપ કરે છે. આમ ચક્કાના તત્ત્વજ્ઞાનથી જોતાં આપણે કહી શકીએ પ્રાણનું સ્થાન આજ્ઞા ચક્કમાં છે, અપાનનું સ્થાન વિશુદ્ધિ ચક્કમાં છે અને વ્યાનનું સ્થાન હૃદયચક્રમાં છે. જ્યારે ઉદાન અને સમાન વાયુ મણીપુરા, સ્વાધિષ્ઠાન તેમજ મુલાધારમાં ફરે છે. આમ દીક્ષા તે ઈશ્વરને થતી પ્રાર્થના જ છે. અને તેથી કરવામાં આવે છે જેથી એક વાર જ્યારે આ ચક્કો શુદ્ધ થાય છે ત્યારે પાછળના કર્મો સાથે જોડો પ્રાર્થના કરવા જીયાં મનુષ્ય પહોંચ્યો ન શકે ત્યાં ઈશ્વરને પ્રાર્થના કરવી કે તેનું આવાહન કરવાનું આવશ્યક બની જાય છે, નીચેના ત્રણ ચક્કો આધ્યાત્મિક અભ્યાસથી તેમજ પરિત્યાગથી શુદ્ધ થાય છે પરંતુ ઉપરના ત્રણ ચક્કોને શુદ્ધ કરવા માટે ઈશ્વરના હસ્તક્ષેપથી જરૂરત રહે છે. આ હસ્તક્ષેપ એટલે માસ્ટર દ્વારા કરવામાં આવતી દીક્ષા!

મારી ચિકિત્સા યાત્રા

- વૈશાલી તાજપુરીયા, શીકાગો

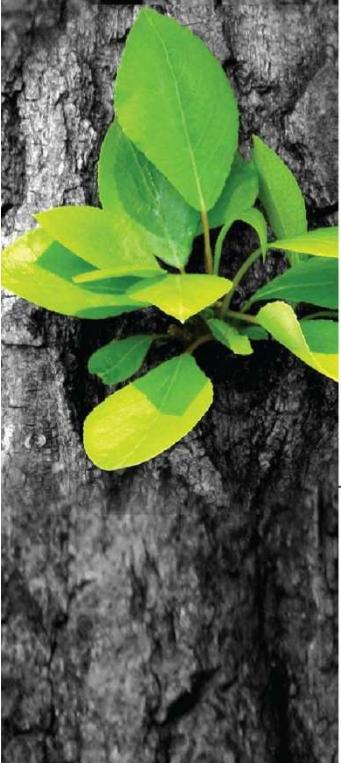
૨૦૦૫ માં મારા જીવનમાં નાટકીય પરિવર્તન આવ્યું. મને મગજમાં જીવિંગ થવા લાગ્યું હતું અને હું થોડા દિવસો માટે કોમામાં જતી રહેલી અને દોઢ મહિના સુધી મારામાં ચેતનાની આવન જાવન હું જાગૃતપૂર્વક અનુભવતી હતી.

થોડા વખત પછી મને હોસ્પિટલમાંથી રજ આપવામાં આવી અને મારી સાજા થવાની યાત્રા શરૂ થઈ. મારે થોડા વખત માટે ફીજીયોથેરાપી તેમજ એક્યુપ્રેશનલ થેરેપીની સારવાર લેવી પડી હતી. કંઈ પણ કામ કરવામાં મને મુશ્કેલી પડતી હતી. મારા મમ્મીની એક મિત્રએ કહ્યું કે તે કોઈ હીલંગ કરનારને જાણે છે જો તેઓને અહીં બોલાવીએ તો સારવાર શક્ય બને અમે કંઈ પણ કરવા તૈયાર હતા. મને કશો ઘ્યાલ ન હતો પરંતુ મને પ્રથમ વખત રેકિ મળવાની હતી. તે આન્ટી મને વર્ક પરથી સીધા જ રેકિ આપવા આવતા હતા. તેઓ મને રેકિ આપવામાં એક કલાકથી પણ વધારે સમય વ્યતીત કરતા હતા. તેઓ રેકિ પૂરી કરતા પછી મને ખૂબ જ સ્ફૂર્તિ લાગતી અને મને ચાલવાની તેમજ કંઈ કામ કરવાની ઈચ્છા થતી. તેઓ ઘણા દિવસ સુધી રેકિ આપવા આવ્યા અને દરેક વખતે મને અદ્ભૂત ચેતનાનો અનુભવ થતો. અને હું વધુને વધુ શક્તિશાળી બનતી જતી હતી.

મારા મમ્મીના બીજા એક ફેન્ટે કહ્યું કે રેકિનો સેમિનાર નજીકના જ મંદિરમાં થવાનો છે તો તેમણે તે કોર્સ કરવાનું સુચય્યું. હું અને મારા મમ્મી બન્ને સેમિનાર માટે રજીસ્ટર થયા. હું જમીન પર બેસી શક્તી ન હોવાથી હું ખુરશી પર બેઠી હતી. મેં પહેલી ડીગ્રી પુરી કરી અને નવીન ચેતના નો અનુભવ કર્યો. મારું સંતુલન સુધરવા લાગ્યું હતું, મારામાં ખૂબ ઉર્જ આવવા લાગી હતી અને હું ઓછા પ્રમાણમાં બિમાર પડવા લાગી. આ સમય દરમ્યાન હજુ મને ગામા રેડિએશન ત્રણ વાર આપવામાં આવ્યા અને તે દરમ્યાન હું રેકિની બીજી ડીગ્રી પણ શીખી. અમે રેકિની પ્રેક્ટિસ બને તેટલી વધારે ને વધારે કરતા હતા. અને તેથી લોકો મને સાજ કરવા માટે વધારે રેકિ આપતા હતા. ડૉક્ટરોને આશા ન હતી કે હું ફરીથી ભણાવી શકીશ, ડ્રાઇવીંગ કરીશ અને નોર્મલ જીવન જીવી શકીશ. આજે મેં માસ્ટરની ડીગ્રી પણ લઈ લીધી છે અને હું કોઈની મદદ વિના ચાલી શકું છું, ડ્રાઇવ કરી શકું છું, કસરત કરી શકું છું અને હુલ ટાઇભ માટે ટીચીંગ પણ કરું છું. જેનો બધો યશ ઈશ્વરની કૃપાને, રેકિને અને મારા પરિવારને જાય છે. રેકિ મારા જીવનમાં ખૂબ પરિવર્તન લાવી અને તેના દ્વારા હું ઘણું શીખી કે આપણે સહુ ઉપયાર કરવા, આનંદનો પ્રસાર કરવા તેમજ સહુને પ્રેમ કરવા શક્તિમાન છીએ.

મારો એક યાદગાર અનુભવ

હું મારી ઓફિસે કારમાં જઈ રહી હતી ત્યાં અચાનક અંધારું થઈ ગયું અને ઘોધમાર વરસાદ પડવા લાગ્યો. મને આગળનું કશું દેખાતું ન હતું. મારી કારના વાઈપર્સ ચોટી ગયા અને કંઈક ઇલેક્ટ્રોનિક ડિસ્ટર્બન્સ થયું હતું. એક ક્ષણ માટે તો હું ડ્રાઇવ ગઈ. મને લાગ્યું કે બધું પુરું થઈ ગયું છે જો કોઈ મોટું વાહન મારી સામેજ ઉભું રહી જશે તો? અને મારી ગાડીની ૫૦ કિ.મી. ની સ્પીડ અચાનક મને ૧૨૦ કિ.મી. જેટલી લાગી અને હું ફાસ્ટ લેનમાં હતી જ્યાં પુલીંગ ઓવર પણ શક્ય ન હતું મેં ઉન્મતપણે ફરીથી બટન દબાવ્યું અને તે વાઈપર્સ કામ કરવા લાગ્યું અને મને ઘણી રાહત થઈ. હવે મને આગળનું બધું જ દેખાવા લાગ્યું હતું પરિસ્થિતિ તદ્દન મારા નિયંત્રણમાં હતી.

કલિયુગમાં ગુરુની શી આવશ્યકતા છે ?

તેલંગાન , મુંબઈ

“કલિયુગમાં ગુરુની આવશ્યકતા નથી” આવું એક વાક્ય મારા ધ્યાનમાં આવ્યું કે જે માની ન શક્યો. હું સતત વિચારતો રહ્યો અને અંતમાં મારા નિર્ણયથી મને ઘણી રાહત થઈ. સત્ય અને ત્રૈત્ય યુગની પોતાની આગવી લાક્ષણિકતા છે. માનવીય અભિગમ, જીવનશૈલી તેમજ સાધનોનો પ્રકાર કલિયુગ કરતાં અલગ જ છે. ત્યારે શાંદોની આપ-લેની જરૂરત નહીંતી. આ યુગો સંપૂર્ણ રીતે માનસિક યુગો હતા જેમાં લોકો મનથી ખોરાક લેતા અને જીવનચાલક બળ પણ મનથી જ મેળવતા. આ યુગો ટેલીપથીના સાચા યુગો હતા. સમય જતાં લોકો પોતાની આંતરિક શક્તિઓ ગુમાવવા લાગ્યા અને જીવવા માટે તેઓ મોઢેથી પોતાનો આહાર લેવા લાગ્યા અને એક બીજા સાથે સંપર્ક રાખવા માટે શાંદ્રિક વ્યવહાર કલિયુગમાં કરવા લાગ્યા. “નામ જપ” ની સર્વોત્તમ તપમાં ગાણના થવા લાગ્યી. મંત્રમાં સંપૂર્ણતા જરૂરી હતી. પ્રત્યેક વ્યક્તિને પોતાના માટે “બીજ મંત્ર” ની જરૂરત હતી. હવે ગુરુ વિના આપણા માટે કયો મંત્ર યોગ્ય છે. તે કોણ બતાવે ? અને તે મંત્ર કેટલી વાર જપવો? કારણ કે મંત્રની પૂર્ણતાની સાથે સાથે યોગ્ય માત્રામાં તે જપવામાં આવે ત્યારે જ તેની સચોટ અસર થાય છે. સાધનામાં આવા નિયમો અને તેના પાલનનો અભ્યાસ જરૂરી છે. તો ગુરુ વિના આ બાબતમાં કોણ સાચો માર્ગદર્શક બની શકે ?

ગુરુ વિના યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિને સમજવી શક્ય નથી. જેમાં આપણી ઈન્દ્રિયોના નિયંત્રણની વાત છે. મનને શાંત કરવાથી ઈન્દ્રિયોના ભોગ માટેના આકર્ષણને નિયંત્રણમાં લાવી શકાય છે. આજના યુગમાં આ સહૃદ્ધી અધરી વાત છે. એવું કહેવાય છે કે સાધનાના અભ્યાસ માટે તેમજ તેમાં ઝડપી પ્રગતિ માટે કલિકાળ સહૃદ્ધી મહત્વનો છે. પરંતુ સાથે સાથે માયાનું આકર્ષણ પણ તેટલું જ શક્તિશાળી છે તેથી તેમાં સપદાઈ જઈને સાધનાને ભૂલી જવાનું પણ તેટલું જ શક્ય છે. આવે વખતે ગુરુ જીવનમાં આવે છે.

કલિયુગમાં સાધક કે શિષ્ય માટે બધું સરળ કરી નાખવામાં આવે છે. તેઓ દીક્ષા આપે તે પહેલાં આપણે આપણા પરિવારને છોડીને ગુરુ સાથે રહેવાની કે તેમના ઘરની સાફ સફાઈ કરી બિક્ષા માગવાની જરૂરત રહેતી નથી. ગુરુ આપણને સમજાય તે રીતે અને અનુકૂળ પડે તે રીતે આપણા સમયે શીખવે છે. ગુરુ અધરામાં અધરી સાધના શિષ્ય માટે સરળ બનાવી દે છે.

અત્યારે અમયાદ જ્ઞાનની વહેંચણી થઈ રહી છે ત્યારે આપણે તેમાં સપદાઈ જઈએ તેવી સંભાવના ઉભી થતી હોય છે ત્યારે માત્ર ગુરુ જ યોગ્ય જ્ઞાન આપે છે અને આપણને તે કામ લાગે છે. ટ્રાયલ અને એરર પદ્ધતિથી પરમાનંદને પામવા માટે આપણે હજારો વર્ષ સુધી જીવવાના નથી. મોટા ભાગના લોકો ભૌતિક સુખોને પામવા માટે સાધના કરે છે. ગુરુ આપણને નિઃસ્વાર્થીપણું, સત્ત્વ અને શરણાગતિ શીખવામાં મદદરૂપ થાય છે.

વિશુદ્ધ ચૈતન્યને પામવા માટે આપણે શેનાથી દૂર રહેવું જોઈએ તે સત્ય ગુરુ તેમના વિશુદ્ધ આચરણથી આપણને શીખવે છે.

કલિયુગમાં ગુરુનો વિકલ્પ જ નથી !

દેવરૂખ આશ્રમની વેબસાઈટનું સર્જન

મારો અનુભવ
નિસર્ગ મેહતા, અમદાવાદ

હું બાળક હતો ત્યારે જ્યારે મારી માતા મને કંઈ કાર્ય સૌંપત્તા ત્યારે મને તે પુરુ કરવું ખૂબ અધરું લાગતું અને હું તેમની પાસે રડતો રડતો ફરીયાદ કરતો કે આતો ખૂબ અધરું છે. ત્યારે મારા મમ્મી મારી પાસે આવી મારી પીઠ પસવારતા અને મને હિંમત આપી ફરીથી પ્રયત્ન કરવાનું કહેતા અને તેમની આવી પ્રેમભરી ખાત્રીથી હું સોંપેલું કાર્ય પાર પાડી શકતો.

સ્કુલમાં હતો ત્યારે આવી જ પરિસ્થિતિમાં કોઈ પણ અશક્ય કાર્ય શિક્ષકોની સતત પ્રેરણાથી શક્ય બનતું. મને હજું પણ એ સમજાતું નથી કે તે પ્રેમાળ ખાત્રી બર્યો. હિંમત આપતા મારા મા-બાપના, વડીલોના કે શિક્ષકોના વચ્ચોમાં એવું તે શું હતું કે અશક્ય કાર્ય શક્ય બનતું?

ફરી એક વાર આવો જ વાત્સલ્યબર્યો હાથ મારી પીઠ પર મારા ગુરુજીએ પસવાર્યો તેમણે મને દેવરૂખ આશ્રમનો ઈતિહાસ તેની સમગ્ર પ્રવૃત્તિઓને આવરી લેતી એક વેબસાઈટની માત્ર છ જ દિવસમાં રચના કરવાનું કર્યું. પહેલાં તો મને આ કામ આટલા દિવસમાં કરવાનું અશક્ય લાગ્યું. ગુરુજી સાથે મેં વાત પણ કરી. ફરી એક વાર મેં સ્વામીની મૂર્તિમાંથી ગુરુજી દ્વારા બોલાતા એ જ હિંમતબર્યો, ખાત્રી બર્યો પ્રેમાળ શબ્દો સાંભળ્યા અને મારી પીઠ થપથપાવી, આ એ વક્તિ હતા કે જેમનામાં સર્વસ્વ છે. તે મારા મા-બાપ છે, માર્ગદર્શક છે, મારા શિક્ષક છે અને એ જ છે મારા ગુરુ અછત સર ! તેમના પ્રેમાળ શબ્દો હતા, “નિસર્ગ” તું તે કરી શકીશ, અને તું તે ૧૫ ઓગસ્ટના નિર્ધારીત સમર્ય પુરું કરી શકીશ. તેમના આ શબ્દો કામ કરી ગયા.

એવું લાગતું હતું કે કોઈ મને દરેક પગલે મારો હાથ પકડીને મદદ કરી રહ્યું છે મને સમજાય તે પહેલાં જ મારું કામ આગળ ધપી રહ્યું હતું. અને ૧૫મી ઓગસ્ટનો દિવસ આવ્યો, તે મંગલમય દિવસ જ્યારે ભારતની આઝાદીએ કુઝમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કર્યો. તે દિવસ ગુરુજીએ પવિત્ર ગ્રંથ “ગુરુ ચરિત્રના” ગુજરાતી ભાષાન્તરનું પણ વિમોચન રાખ્યું હતું અને તે વિધિ પતે પછી એ જ દિવસે આશ્રમની વેબસાઈટ લોન્ચ તરવાનું નક્કી કર્યું હતું. દરેક વસ્તુ અગાઉથી જ નિર્ધારીત હોય તેમ લાગતું હતું. જ્યારે હું વેબસાઈટનું છેલ્લે ફીનીશીંગ કરતો હતો ત્યારે લગભગ trans માં હતો.

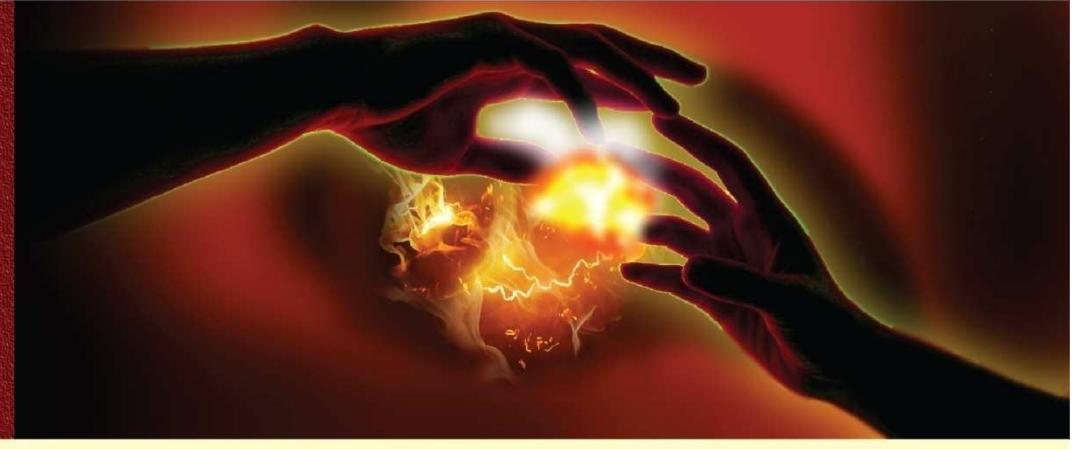
અને એ ક્ષણ આવી.... ગુરુજીએ આશ્રમની વેબસાઈટનું લોન્ચીંગ એનાઉન્સ કર્યું અને મને બોલાવ્યો, અને સ્વામીની મૂર્તિ સામે ભેગા મળેલા સાધકોના મોટા સમુહ સમક્ષ વેબસાઈટનું નિર્દર્શન કરી મને સન્માન આપ્યું. અને થોડી જ ક્ષણોમાં મેં આશ્રમની વેબસાઈટ ખુલ્લી મૂકી અને સમગ્ર વિશ્વ તેને નિહાળી શક્યું. એક ઐતિહાસીક ઘટનાનું સર્જન થયું દેવરૂખ આશ્રમ તેમજ સ્વામીજીની પવિત્ર મૂર્તિના આશીર્વાદ સમગ્ર વિશ્વ પર વરસ્યા તેનું જીવંત પ્રસારણ થયું અને આ શક્ય બન્યું માત્ર ક દિવસમાં ! જ્યારે ગરુજીએ મને સ્વામીની શાલ ઓઢાડી તે ક્ષણ મારો માટે અમુલ્ય હતી, તે માત્ર યાદગીરી જ ન હતી તેમાં મારા સ્વામીના આશીર્વાદ લદાયેલા હતા જે મને હંમેશા યાદ દેવડાવતા હતા કે જ્યારે મારા ગુરુ મારી સાથે છે ત્યારે કશું જ અશક્ય નથી.

હું મારા મા-બાપનો, મારા શિક્ષકોનો અને મારા ગુરુ કે જે મારા માર્ગદર્શક, મારા સલાહકાર અને મારા આરાધ્ય છે તેમનો હું ખૂબ આભાર માનું છું.

“બધુ આપણા હાથમાં

છે – લાક્ષણીક રીતે અને શાબ્દીક રીતે”

- નાઈયા એલ. , શીકાગો

રેકિ સેમીનાર દરમ્યાન શરૂઆતની થોડી જ મીનીટોમાં જ્યારે અજીતસર તેમના મૂઢુ અવાજમાં ધ્યાન લઈ રહ્યા હતા જે આપણા શરીરની આંતર યાત્રા વિશે હતું, ત્યારે મને આંખો ખોલવાની પ્રબળ ઈચ્છા થઈ હતી. મને યાદ છે કે ધ્યાનની ખૂબ જ ગંભીર અસર મને થઈ રહી હતી પણ તેની સાથે મને આંખો ખોલવાની પણ તત્પરતા હતી. એક મોટા કક્ષમાં ઘણા બધા અજાણ્યા લોકો, લાઈન બદ્ધ સુતા હતા. હું દોડતી દોડતી છેલ્લી ઘરીએ પહોંચી અને સૌથી છેલ્લી લાઈનમાં સુઈ ગઈ, જે તે મધુર અવાજથી ઘણી દૂર હતી, તે સમયે મારું માનસિક સ્તર, જાણવા માટે આતુર અને થોડું શંકાશીલ હતું. આંખો બંધ હતી. અને પછી અવાજ સંભાળાયો, તે મધુર સ્વર, તે શબ્દો, તે પહેલા મારા મગજનાં નિશ્ચયિક વિચારો, તે પ્રયત્નો, ક્યા શરીરના અવયવો શેની સાથે સંબંધીત છે. તેના પછી તે પહેલી વખત કેટલું શરીરનું શુદ્ધિકરણ અને તે આંખો ખોલવાની તત્પરતા. મારે માત્ર આંખો ખોલી ને જોવું હતું. પણ હવે મને સમજાય છે કે લાક્ષણીક રીતે તે તત્પરતા ધીરે ધીરે મારી સત્કૃત વધારીને માત્ર જોવા કરતા મનથી પરીક્ષણ કરવા તરફ લઈ જઈ રહી હતી.

મારે શું કામ જોવું હતું ? તે એટલા માટે ન હતું કે તે શાંતિ અને આનંદની અદ્ભૂત અનુભૂતિથી હું ચક્કિત થઈ ગઈ હતી. (આવો આનંદ મેં માત્ર એક જ વાર અનુભૂત્યો હતો પણ તે દુર્ઘટનાને કારણે હતો). ના. તે આનંદની અનુભૂતિ તે યાદગાર ધ્યાનમાં થઈ હતી. તે એક જાતનો અંતરોત્સવ, તે હુંફ અને આવકાર ભર્યો અને આહુલાદક સ્વ તરફની યાત્રા, જેને હું ઝંખતી હતી અને જેના માટે હું સતત પ્રાર્થના કરતી હતી. પણ તેની વિરુદ્ધની મારી તીવ્ર ઈચ્છા એ વ્યક્તિને જોવાની હતી જેના દિવ્ય સ્વરથી મારા આ સ્વ તરફની યાત્રા સંભવ થઈ હતી. અને એક કલાક પછી હું તેમને જોઈ શકી. તેઓએ કેસરી વસ્ત્રો ધારણ કર્યા હતા અને બેઠેલી મુદ્રામાં હતા. તેમની આંખોમાંથી છલકતો પ્રેમ અને તેમનું પ્રોત્સાહન આપનારું રિમિતથી હું મુશ્ખ થઈ ગઈ હતી. તેઓએ જ્યારે મને પુછ્યું હું કેમ રેકિ શીખવા આવી છું અને સેમીનારમાંથી મારી શું અપેક્ષા છે, ત્યારે મેં જવાબ આવ્યો, “હું અહીં આવી છું તમને મળવા, હું અહીં છું તમારા લીધે” સાચું કહું તો જ્યારે તેમની દ્રષ્ટિ મારા પર પડી ત્યારે મેં શું જવાબ આવ્યો હતો તે મને યાદ નથી. પણ મને ખબર હતી કે મારે તેમને કહેવું હતું કે હું આ અવાજની, આ દિવ્ય દ્રષ્ટિ ની અને આ માર્ગદર્શનની મારા જીવનમાં આવવાની રાહ જોઈ રહી હતી. પણ ત્યારે હું આ બધું કહી ના શકી. પણ કષ્ટ્યુ હોત તો સારું થાત. પણ હવે કઈ આનાથી ફરક પડતો નથી અને કદાચ ત્યારે પણ ન પડયો હોત. જેનાથી ફરક પડ્યો આ વિશ્વમાં તે એજ હતું કે તે સમયે, તે સ્થળ, તે જગ્યા જ્યાં સેમીનાર આયોજીત થયો હતો મને સમજાયું કે એક અનન્ય રત્ન મારા હાથે લાગ્યું છે અને મને ઈચ્છા થઈ હતી કે મારે કોઈપણ હિસાબે આને જતું કરવું નથી.

અને પછી રેકિ વિશે જ્ઞાન બે દિવસના સેમીનારની દિવ્ય ઘટના દ્વારા આપવામાં આવ્યું હતું. તે દિવ્ય ઘટના જેમાં આપણી અંદર રહેલા અંતર રત્નને ઓળખવાની જેની અંદર આપણો દિવ્ય સ્વભાવ રહેલો છે.

મને ખાતરી છે કે ધ્યાન લોકો જેને અજીતસરે તેમની કુશળ શિક્ષા દ્વારા રેકિના પથ પર ચાલતા કર્યો છે તેઓને તેમનો રેકિનો પહેલો અનુભવ યાદ હશે. દરેક પોતાની એક કથા કહી શકે છે. જે મહુદ અંશે મારી કથા જેવી જ હશે. આપણા બધા માટે આ જાગૃતિ લાવનારી કથા હશે જે અદ્ભૂત અને જીવનને પરિવર્તન કરનારી હશે અને આપણા જીવનની યાત્રાને દિશા આપનારી તથા આપણને આત્મ અનુભૂતિ તરફ લઈ જનારી હશે.

પણ અહીં મારે આપણી કથાઓ વિશે વાત નથી કરવી. તે કથા તમારી છે. કારણે સ્પષ્ટ કહું તો તમારી કથા માટે જ મહત્વની છે. પણ પ્રશ્ન એ છે કે કેમ અમુક લોકો આ રત્નને સમક્ષ આવવા છાતાં તેને ઓળખી શકતા નથી? કેમ તેમનાં જીવનમાં પરિવર્તન થતું નથી? સ્વાભાવીક છે કે તેમાં પછી વિદ્યાનો દોષ કાઢવાની જરૂર નથી. જો તેમાં ખામી હોત તો બીજા ધ્યાન શિષ્યો જેના જીવનમાં ખૂબ જ સારા પરિવર્તનો થયા છે તે ન થાત. આ વિદ્યાર્થીઓ પર નિર્ભર હોય છે કે જે શીખવવામાં આવે તેમાંથી તે શું શીખે છે. શું અનુભવ મેળવવા પ્રયોગ કરવો જોઈએ કે પછી અવકાશમાં રહેવું જોઈએ જેથી તે બીજાંથી અંકુર ફૂટે.

અને મને એવું લાગે છે કે સૌથી મોટું તત્ત્વ જે રેકિના શિક્ષણમાં રહેલા સત્યને સમજવા માટે રોકે છે તે છે શંકાઓ. શંકાઓ મોટી છે. જે કિંમતી રત્નોને તેના દ્વારા આવવરણ તૈયાર કરીને લોકોની નજરથી દૂર રાખે છે. અને શંકાઓ હમેશા આ ભવ્ય તકના રસ્તામાં રહે છે. આપણે બધા આ શંકાઓથી વાકેફ છિએ. શું આ બધું સાચું હશે? આપણું મન હમેશા આવી શંકાઓથી ગ્રસ્ત હોય છે જ્યારે તેઓ સત્યતા દર્શાવતા હોય છે. શું આ કોઈ જાતની નાટક છે? આપણા આવા શંકાસ્પદ વિચારોને કાબુમાં રાખવા મુશ્કેલ હોય છે જ્યારે આપણે વિશ્વભરમાં પૈસાના ગોટાળા, રાજનીતી, ભાષ્યાચાર, કોન હિલર્સ અને ખૂબ જ મૌંઘા આધ્યાત્મિક ધર્મો જેમાં કંઈ શીખવતા નથી એ તેની વચ્ચે રહેતા હોઈએ.

શું રેકિ ખરેખર છે? કે પછી તે માત્ર આધ્યાત્મિક સ્તર પર પહોંચેલા ગુરુઓ અને તેમના યોડા અંગત શિષ્યો જેમના પર તેઓના આર્શીવાદ છે, તેઓ સુધી જ મર્યાદીત છે? તેનો મતલબ એ નહીં હોય કે રેકિ હમેશા ચ્યામ્પકાર કરશે? શું હમેશા કંઈ કામ કરશે? આવી શંકાઓ.

શું આ લોકો રેકિ વિશે અતિશાયોકિત કરતા હશે? ધંધાકિય કારણોસર નહીં હોય કારણે રેકિ સેમીનારનો ચાર્જ એટલો ઓછો છે જે તે માત્ર ખર્ચાઓને પૂરા પાડવા જેટલો હશે અને આવી જાતના આધ્યાત્મિક વર્ગોની સરખામણીમાં તો આ ખૂબ જ ઓછો છે, જે અમેરિકા અને વિશ્વભરમાં યોજાતા હોય છે. તેઓ પૈસા માટે નહીં પણ તેમને મળેલી હિંલોગ કરવાની ભેટને તેઓ નિષ્ઠાપૂર્વક સહુને દેવા માંગે છે.

પણ શું આ ભેટ બધાને મળશે?

શું હું આ લોકો જેવી થઈ શકીશ? શું હું રેકિ દ્વારા હિલીંગ કરી શકીશ? આવા અસુરક્ષિતતાના ભાવથી આપણે ગ્રસીત થઈ જઈએ જો શીખતા પહેલા જ આવી શંકાઓ હોય. પણ મને આવી શંકાઓ ન હતી. અને પછી પણ ન થઈ. મેં સરની ક્ષમતા ઉપર કદ્દી શંકા કરી નથી. ખબર નહીં કેમ પણ જ્યારથી મને અનુસરવાનું છે. મને તે દિવ્ય શક્તિ જે વિશ્વવ્યાપી છે, જે સર્વ શક્તિમાન છે. જેને આપણે ભગવાન કહીએ, જીવન શક્તિ કહીએ, રેકિ કે બીજું આ અસ્તિત્વ વિશે પણ કોઈ શંકા ન હતી.

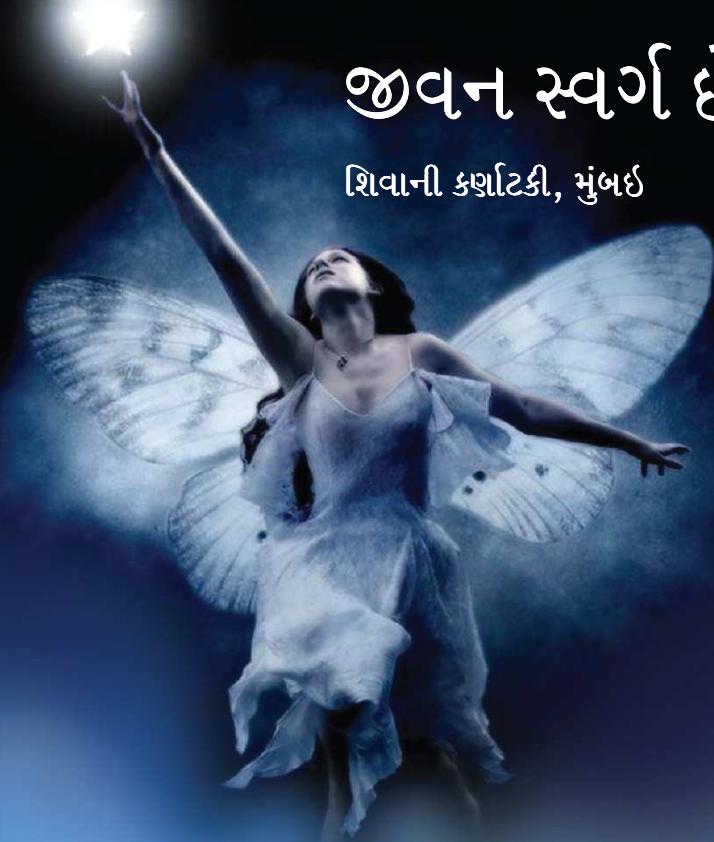
મેં ઘણી જગ્યાએ વાંચ્યું હતું અને ઘણા એવા સાચા હિલરોને મળી છું જેઓ યમતકારીક રીતે લોકોને મરણ પથારીએથી પાછા લાવી શકે છે. એટલે મને ખબર છે કે બિમારીઓને આવા લોકો માત આપી શકે છે. મને જેના વિશે શંકા હતી તે એ હતું કે શું આ શક્તિ સારા થકી કામ કરશે? શું હું માધ્યમ બની શકીશ? મને જન્મજાત આ સિદ્ધિં પ્રાપ્ત થઈ ન હતી. મારે શું કરવું જોઈએ જેથી હું મારી જાતનું શુદ્ધિકરણ કરું જેથી રેકિ મારા હાથે સારી વહે, શારીરિક બિમારીઓ ઠીક કરે અને વિશ્વને મદદરૂપ થાય?

મેં મારા જીવનમાં રેકિ સેમીનાર શિખ્યા પછી અમુક એવી ઘટનાઓ બની જેના લીધે મારી શંકાઓ બાજુ પર રાખીને મારે આ ભયાનક પરીસ્થિતિને કાબુમાં કરવા જે કંઈ શક્ય બને તે કરવાનું હતું. તે વખતે મને પહેલીવાર દિવ્યતા સાથે એક્યાનો અનુભવ થયો જેનાથી મને ખાતરી થઈ કે રેકિ મારા થકી વહે છે. હું સ્વર્ગમાં હતી કે મારા નજીકના લોકો બચી ગયા પણ હવે પાછળ વળીને જોઉં છું ત્યારે ખબર પડે છે કે ઘટના થકી ઘણું બધું મારા જીવનમાં આવી ગયું. તે ઘટનાઓએ મારી માન્યતાઓ નો પાયો નાખ્યો હતો. જે ભવ્ય સંભાવનાઓના માર્ગ તરફ લઈ જાય છે અને મારી શંકાઓની પકડને ઢીલી કરી હતી. થોડો દિવસો પહેલા એક નવા લોકોના સમુહને અજીતસરે શિકાગોમાં રેકિ શીખવાડી હતી. આ સેમીનારને નિહાળતા હું આ લોકોના મનમાં ચાલતી દુવિધાઓ, શંકાઓ અને તેમના દ્રષ્ટિકોણના મતભેદને સારી રીતે સમજી શકતી હતી.

મને બધાને કહેવાની ઈચ્છા હતી હતી કે આ બધું તમને પણ થશે જો તમે શંકાઓને બાજુ પર મુકીને શ્રદ્ધાથી કરશો તો. રત્નોને પ્રેમ પૂર્વક સંભાળવા જોઈએ. નિયમિતતાથી અને દ્રઢ સંકલ્પથી સાફ કરવા જોઈએ અને શ્રદ્ધા સાથે તેનો આભાર માનવો જોઈએ. અને કદાચ તમને ખબર પણ નહિ હોય કે તમારા હાથમાં રત્નો આવ્યા છે તો શું? તમારી જાતને થોડો સમય આપો અને તેનો પ્રયોગ કરો. સ્થયપૂર્વક તેનો અભ્યાસ કરો, સતત કરો અને તે દિવ્ય શક્તિ પર વિશ્વાસ રાખીને કરો. અને તમે તે પરિવર્તન થતાં જોઈને ચકીત થઈ જશો. આને એક મોકો આપવો એ આપણા હાથમાં છે. રેકિ સાથે આ કહેવત સાર્થક થાય છે બધું આપણા હાથમાં છે, તેને વહેવા દો?

જીવન સ્વર્ગ છે

શિવાની કણ્ણાટકી, મુંબઈ

એમાં જે યમકે છે, આંદુઓ જે વહે છે
તે માત્ર ફળો છે જેણા બીજ આપણે વાવ્યા છે

દેખાડો કટવો અને ખોટું બોલવું લાગળ છે
પણ લાટય પહુંચે છે ઉંડાળામાં, જે છુપું છે પણ ગળક
છે.

ભૂતકાળમાં છે દહ્યદય, પણ તેણે છુપાવવાની જગ્યા
કર્યાં છે?

નાલીબ દેખેક તબક્કામાં રહે છે, તેણા વિના જીવન છું
છે?

ધાર્ણાં દ્વિાખવાનું છે, ધાર્ણાં જાળવાનું છે
અગવાન દ્વિાખવી થાકે છે જે જીવનને બતાવવાનું છે.

ભૂલો અને હોષ આપણાને નીએ પાડે છે
પણ યમતકાએ એ તાક છે, જો પકડીએ તો તારે છે

દૃદ્ધની વિશ્વાસા પદ્ધતી થાય છે તેણા તૂટવામાં
પણ જીવનની યાત્રા લમાઠા ન થાય, ક્ષાળીક
ઉદ્ધારીનતામાં
જીવન જવાર્ગ છે, જીવન જવાર્ગ છે, જીવન જવાર્ગ છે

અભિનહોત્રના સ્પંદન

હાલમાં જ ગુજરાત સરકારે ખેતીવાડીને લગતી યોજનાઓ, ખેતી વિષયક યાંત્રિક જ્ઞાન, વૈજ્ઞાનિકો, ઉદ્યોગપતિઓ તેમજ ખેડૂતોને એક જ મંચ પર, વાઈબ્રાન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ એગ્રીક્લિશર સમીક્ષા અને એક્જિબીશન ૨૦૧૩માં સપ્ટેમ્બર ૮ થી ૧૨ દરમ્યાન ગાંધીનગર ખાતે મહાત્મા મંદિરમાં ભેગા કરવાની પહેલ કરી હતી. જેમાં ડેન્મિક, ઈજરાયલ, ઓસ્ટ્રેલીયા, યુકે, આફ્રિકા જેવા અનેક દેશોના રાજ્યદ્વારાએ તેમજ આપણા દેશના અનેક રાજ્યોના મંત્રીઓને આ મેગા ઇવેન્ટ, મહોત્સવમાં ભાગ લેવા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. ભારતના દરેક જીવલામાંથી પાંચ ખેડૂતોને આ મહોત્સવમાં ભાગ લેવા માટે આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. આ મહોત્સવ એગ્રીક્લિશરને લગતા તમામ પડકારો, કિસાન પંચાયત કે જેમાં સમગ્ર દેશમાંથી ખેડૂતોએ તેમના અનુભવોની આપ-લે કરી, એગ્રીક્લિશરના વિજ્ઞાનિકો તેમજ તેમના આયોજકો વચ્ચે વાતચીત થઈ હતી અને આ મહોત્સવમાં અનેક કમ્પનીઓ પોતપોતાની વિવિધ ઉત્પાદનો પણ લાવી હતી.

આ વખતે સ્વામીજીએ હોમા-ફાર્મિંગનો વિચાર મને સુઝાડ્યો હતો જેની વાત મેં એગ્રીક્લિશરના પ્રીન્સીપાલ સેકેટરીને કરી હતી. આ વિચાર ત્યાં ઉપસ્થિત રહેલા તમામ મહાનુભાવો માટે નવો જ હતો જેમાં વિવિધ એગ્રી-ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, પીએસયુ, બેન્કના પ્રતિનિધિઓ પણ હાજર હતા. મેં સમગ્ર પ્રોગ્રામની વાત ગુરુજી શ્રી અજીત તેલંગને કરી અને તેમનું માર્ગદર્શન માંગ્યું, જેમાં અભિનહોત્રને વાયબ્રાન્ટ ગુજરાતના મોટા મંચ પર રજુ કરવાની તેમજ તેનો પ્રચાર કરવાની વાત હતી. ગુરુજીની કૃપાથી તેમજ માર્ગદર્શનથી તેમજ શ્રીમતી કલિપતા કુમાર, શ્રી ખુસ જહોન્સન સાથે પણ વાતચીત થઈ અને તેમણે મારી સાથે વિવિધ માહિતી, ફિટોગ્રાફ અને કોપના સ્ટેટેસ્ટીક્સની વાતો જણાવી. ગુજરાત સરકારે હોમા ફાર્મિંગને ખેતીવાડીની આ પ્રેક્ટીસને સર્વોત્તમ સક્સેસ સ્ટોરી તરીકે પસંદ કરી છે. અને બુસ જહોન્સન ની સલાહકાર તરીકે મહારાષ્ટ્રના સંજ્ય પાટીલની ખેડૂત તરીકે આવી બેસ્ટ પ્રેક્ટીસ કરવા બદલ નોંધણી કરવામાં આવી છે. શ્રી સંજ્ય પાટીલ અને ખુસ જહોન્સનને સરકારના અધીકારીઓ, તેની પોલીસી બનાવનારા, ઉદ્યોગપતિઓ, વૈજ્ઞાનિકો, એનજીઓ અને ખેડૂતોના વિશાળ વર્ગ સાથે અભિનહોત્ર ફાર્મિંગ વિષે વાતચીત કરવાની તકો પ્રાપ્ત થશે.

ગુજરાત સરકારના મુખ્ય મંત્રી શ્રી નરેન્દ્ર મોદી સાથેની મીટિંગ એક યાદગાર પ્રસંગ હતો. તેમને અભિનહોત્રનું મહત્વ તેમજ તેનાથી થતા ફાયદાથી વાકેફ કરવામાં આવ્યા હતા. તેઓ પણ આ વૈદિક પરંપરાથી પ્રભાવિત થયા હતા અને લોકોના લાભાર્થી તેનો અભ્યાસ કરવા સહમત થયા હતા. આઈ.એ.એસ ઓફિસર શ્રી અજ્યય ચ્યક્વર્ટી જે જાએસએફસીના મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર છે તેમની સાથેની મુલાકાત પણ રસપદ રહી. તેઓ અભિનહોત્ર જેવી શક્તિસંપન્ન ઘટનાથી અજ્ઞાત હતા જેથી તેઓ શ્રી જહોન્સન તેમજ પાટીલને દિવાળીના સમય આસપાસ મળીને એનો ફાયદો ગુજરાતના ખેડૂતોને શી રીતે મળી શકે તે વિષે ચર્ચા કરવા સહમત થયા હતા.

ગુજરાતની સહૃતી મોટી ગૌશાળા ગીર ફાઉન્ડેશન સાથેની મુલાકાત પણ મહત્વની રહી. તેઓએ પણ શ્રી ખુસ જહોન્સનને તેમના આશ્રમમાં અભિનહોત્ર શીખવાડા માટે, તેમજ તેના નિયમોનું જ્ઞાન આપવા માટે આમંત્રિત કર્યા હતા.

મુખ્ય સેકેટરી સાથેની મીટિંગ પણ ખૂબ અસરકારક રહી કારણકે તેમણે પણ અભિનહોત્રથી થતા ફાયદા જેવાકે કુદરતનું સંતુલન, પર્યાવરણની શુદ્ધતા, ઉત્તમ ખેત પેદાશ જે પશુઓને તેમજ માનવોને ખૂબ ફાયદો કરનાર છે. તેવા મુદ્દાઓની ચર્ચા તેમજ ગુજરાતની ખેતીવાડી વિભાગમાં પ્રચાર થાય તેમાં રસ બતાવ્યો હતો.

ગુજરાત સરકારે શ્રી પાટીલનું એવોઈ તેમજ શાલ અને સર્ટીફિકેટ આપી સન્માન કર્યું હતું જે ભારતમાં અભિનહોત્રની ચણવળ માટે ખૂબ જ મહત્વનું સન્માન છે સરકારી સ્તરે અભિનહોત્રની ઓળખ કદાચ પ્રથમ વખત કરવામાં આવી છે.

આશ્રમજ્ઞાન

શિકાગો સ્થિત જનાર્ડનભાઈના પાછળના ફિલ્યામાં સવારના વિવિધ રંગો પોતાની શોભા દર્શાવી રહ્યા હતા અને ઉગતા સૂરજની હાજરીનો અનુભવ અમે કરી રહ્યા હતા અને સવારનો શીતળ મંદ પવન ઉનાળાની વિધાય અને પાનખરની શરૂઆતની જાણે જાહેરાત કરી રહ્યો હતો. દરેક વસ્તુ એટલી સુંદર અને પૂર્ણ લાગતી હતી અને ગુરુજ સવારની ચા નો આસ્વાદ લેતા લેતા, બે વ્યક્તિઓ જ્યારે મળે છે ત્યારે ઊર્જાની જે આપ-લે થતી હોય છે તેની ચર્ચા કરતા હતા. તેમણે કહું કે જ્યારે તમે કોઈથી ચિડાઈ જાવ છો ત્યારે તે તમારી પાસેથી ઊર્જા લે છે. જેનામાં ઊર્જા ઓછી હોય છે તે બીજાને પરેશાન કરીને પણ પોતે ઊર્જા મેળવે છે. બીજાને ચીડવીને ઊર્જા પડાવી લે છે. બે વ્યક્તિઓમાંથી જ્યારે એકનું ઊર્જાનું સ્તર ઉચ્ચ હોય છે તે બીજા પાસેથી ઊર્જા ગ્રહણ કરીને બન્નેમાં ઊર્જાનું સંતુલન બનાવે છે. માટે જ્યારે કોઈ ચિડાઈ જાય છે ત્યારે તેની ઊર્જા ગ્રહણ થાય છે. જો વ્યક્તિ ઊર્જાના આ ખેલને સમજી શકે તો તે ચિડ-ચિડપણાને અટકાવી શકે અને જો વ્યક્તિ આમ ન કરે તો ઊર્જાને ગુમાવી દે છે અને ઊર્જાની ખામી અનુભવે છે. તેમાંથી બચવા માટેનો બીજો વિકલ્પ એ છે કે સતત ઉચ્ચ ઊર્જા કે ઈશ્વર સાથે જોડાયેલા રહેવું જેથી તમને ઊર્જાનો અવિરત પ્રવાહ મળ્યા કરે અને તમે જેને ઊર્જાની જરૂરત હોય તેને તે આપી શકો. આવે વખતે જો કોઈ તમારી ઊર્જા પડાવવાનું વિચારે તે પહેલાં પણ તમે તેમને દાન કરી શકશો. જ્યારે કોઈ બિમાર પડે છે ત્યારે તેની આસપાસના લોકો ચિડાઈ જતા હોય છે તેમાં જરા પણ નવાઈ નથી. બિમાર માણસ પાસે ઊર્જા ઓછી થઈ જાય છે અને તેને તેની વિશેષ જરૂરત હોય છે જેથી તે તેની સાથે જોડાયેલા લોકોમાંથી લેતા હોય છે. આવે વખતે તેને ઊર્જા આપવામાં આવે તો તેને ઘણી રાહત રહે છે પરંતુ તેને માટે આપનાર પાસે ઊર્જા હોવી જરૂરી છે. અને તે માટે સતત સાધના કરવી જરૂરી છે. માટે જ્યારે તમને કોઈ ચીડવી જાય ત્યારે ચિડાઈ ન જવું અને ઊર્જાની આ રમતને સમજવી.

રેકિ સેમિનારનું સમયપત્રક

અનુ.ક્રમ.	તારીખ	માસ્ટર	સ્થળ	ડીગ્રી
૧	૮, ૧૦ નવેમ્બર	અજીત સર / વિશાળ/કૃપા	મહાગાવ ગોવા	પ્રથમ
૨	૮, ૧૦ નવેમ્બર	ભારતીબેન	અમદાવાદ	પ્રથમ
૩	૮, ૧૦ નવેમ્બર	કલિપતા	પુના	પ્રથમ
૪	૧૬, ૧૭ નવેમ્બર	અજીતસર / વિશાળ	મુંબઈ	દ્વિતીય
૫	૧૬, ૧૭ નવેમ્બર	કલિપતા / સીમાબેન	દેવરૂખ	પ્રથમ
૬	૧૬, ૧૭ નવેમ્બર	કૃપા	કોટા	પ્રથમ
૭	૧૬, ૧૭ નવેમ્બર	રાકેશ કુમાર	થાને	પ્રથમ
૮	૨૩, ૨૪ નવેમ્બર	કૃપા	બરોડા	પ્રથમ
૯	૨૩, ૨૪ નવેમ્બર	અજીત સર / વિશાળ	કરાડ	પ્રથમ
૧૦	૨૩, ૨૪ નવેમ્બર	સીમાબેન	નાસીક	પ્રથમ
૧૧	૨૩, ૨૪ નવેમ્બર	કલિપતા	તેલંગાન	પ્રથમ
૧૨	૩૦ નવેમ્બર, ૧ ડિસેમ્બર	અજીત સર / સીમાબેન	દેવરૂખ	દ્વિતીય
૧૩	૭, ૮ ડિસેમ્બર	વિશાળ	ન્યુ દેલ્હી	પ્રથમ
૧૪	૭, ૮ ડિસેમ્બર	સીમાબેન	રાજકોટ	પ્રથમ
૧૫	૭, ૮ ડિસેમ્બર	કૃપા	અમદાવાદ	પ્રથમ